

Sygn. akt V CSK 41/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku J. P. i M. P.

przy uczestnictwie M. W. i Z. W.

o zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 lipca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika Z. W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 23 września 2014 r., sygn. akt VI Ca 526/14,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) oddala wniosek uczestnika Z. W. o zasądzenie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestnik Z.W. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 23 września 2014 r., oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 5 grudnia 2013 r., którym stwierdzono, że wnioskodawcy J. P. i M. P. nabyli przez zasiedzenie na zasadach wspólności ustawowej własność nieruchomości położonej w R.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. W art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania uczestnik oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne oraz zachodzi potrzeba

wyjaśnienia istotnych rozbieżności w orzecznictwie. Zagadnienia prawne wymagające zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy sprecyzował w formie pytania czy bieg terminu zasiedzenia w tej sprawie został przerwany poprzez złożenia na rozprawie przed upływem 30-letniego okresu zasiedzenia przez uczestników postępowania - właścicieli nieruchomości wniosku o oddalenie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia, oraz konieczności zdefiniowania pojęcia „czynności zaczepne” w odniesieniu do przyczyny przerwania biegu samoistnego posiadania. Potrzebę wykładni skarżący wiąże ze sformułowaniem art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 175 k.c. oraz z art. 5 k.c. w zw. z art. 172 § 2 k.c. w odniesieniu do wpływu na bieg terminu zasiedzenia różnych zdarzeń wskazanych przez uczestnika w niniejszej sprawie.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącego nie odpowiada powyższym wymaganiom. Przede wszystkim odnosi się jedynie do okoliczności konkretnej sprawy i brak mu wymiaru uniwersalnego, związanego z interesem wymiaru sprawiedliwości, któremu zawsze służy rozpatrywanie skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy. Ponadto argumentacja skarżącego oparta jest na subiektywnej ocenie stanu faktycznego sprawy, odmiennej wobec ustaleń przyjętych przez Sądy

rozstrzygające sprawę. Zgodnie zaś z art. 398³ § 3 k.p.c. kwestionowanie ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów nie mogą być podstawą skargi kasacyjnej. Niezależnie od tego zagadnienie dotyczące przerwy biegu terminu zasiedzenia w następstwie przedsięwzięcia przez właściciela przed sądem czynności bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia wielokrotnie było przedmiotem wielu wypowiedzi judykatury i piśmiennictwa. Nie istnieje w tym zakresie różnica poglądów, w szczególności odnosząca się do nie podejmowania czynności zaczepnych i ograniczenia do zgłoszenia stanowiska w toku postępowania sądowego. W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 r., I CSK 200/14, nie publ. wprost wskazano że przerwanie biegu terminu zasiedzenia może nastąpić tylko w razie podjęcia czynności wywołującej to przerwanie, przedsięwziętej przez osobę uprawnioną, w szczególności dochodzącą roszczenia względem nieruchomości, a nie przez osobę tę nieruchomość zasiadującą. Zgodnie przyjmuje się również, że zdarzenia przewidujące przerwanie biegu zasiedzenia zostały określone w art. 123 w związku z art. 175 k.c. w sposób wyczerpujący, a inne niż wymienione w art. 123 pkt 1 k.c. przejawy władztwa nad rzeczą osoby uprawnionej nie powodują przerwania biegu zasiedzenia (por. nie publikowane postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2010 r., III CSK 124/09, z dnia 14 października 2011 r., III CSK 251/10, z dnia 5 lutego 2015 r., V CSK 221/14).

Z kolei przesłanka potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa - mimo wystąpienia takiej potrzeby - nie doczekał się wykładni albo że niejednolita jego interpretacja wywołuje w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych rozbieżności w judykaturze, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ.; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, nie publ.; z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności, zawierającej szczegółowe omówienie, na czym polegają wątpliwości

interpretacyjne, a w przypadku istnienia rozbieżności w judykaturze, przytoczenia odpowiednich orzeczeń i wyjaśnienia, na czym owe rozbieżności polegają (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.; z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 43; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06; z dnia 30 maja 2005 r., I PK 23/05, nie publ.). Uczestnik nie wskazał, na czym polegają dostrzeżone przez niego rozbieżności w judykaturze, a przede wszystkim nie powołał żadnych orzeczeń, których treść stanowiłaby o potrzebie dokonania wykładni. Ograniczył się jedynie do ujęcia problemów w formie pytań, a taki sposób uzasadnienia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. należy uznać za niewystarczający.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.